

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

---

RAPORT

I

MEKANIZMIT KOMBËTAR PËR PARANDALIMIN E TORTURËS I AVOKATIT TË POPULLIT

për vizitat në stacionet policore si në vijim:

1. Stacioni Policor në Klinë
2. Stacioni Policor në Istog
3. Stacioni Policor në Deçan
4. Stacioni Policor në Pejë

Për: **Z. Ekrem Mustafa, Ministër**
Ministria e Punëve të Brendshme

Z. Rashit Qalaj, Drejtor i Përgjithshëm
Policia e Kosovës

Në pajtim me nenin 135, paragrafi 3 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 17 të Ligjit 05/L-019 të Ligjit për Avokatin e Popullit, Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës (në tekstin e mëtejme MKPT) i Avokatit të Popullit ka vizituar stacionet policore të lartpërmendura.

Prishtinë, më 17 tetor 2018

Datat e vizitave dhe përbërja e grupit monitorues

1. Stacionet e lartpërmendura policore janë vizituar nga MKPT në datat si në vijim:
  1. **Stacioni Policor në Klinë, 11 korrik 2018.**
  2. **Stacioni Policor në Istog, 11 korrik 2018.**
  3. **Stacioni Policor në Deçan, 12 korrik 2018.**
  4. **Stacioni Policor në Pejë, 12 korrik 2018.**
2. Grupi monitorues përbëhej nga një Këshilltar Ligjor për parandalim të torturës, një psikologe-këshilltare, një mjek-këshilltare, dy pjesëtarë të organizatës Qendra Kosovare për Rehabilitimin e Torturës (QKRMT), dy ekspertë të Këshillit të Evropës (në cilësi të vëzhguesve).

Bashkëpunimi me MKPT gjatë vizitës

3. Gjatë vizitës në stacionet e lartpërmendura, Policia e Kosovës i ofroi MKPT-së bashkëpunim të plotë. Ekipi pa vonesa pati qasje në të gjitha hapësirat. Ekipit i u siguruan të gjitha informatat e nevojshme për të kryer detyrën dhe qasja në të gjitha dokumentet e kërkuara, si dhe iu mundësua intervistimi i personave të arrestuar pa prezencë të zyrtarëve policor.
4. Sipas legjislacionit në fuqi të Republikës së Kosovës, personat e dyshuar për kryerje të veprës penale mund të mbahen nga policia deri në 48 orë para se të dërgohen para gjyqtarit të procedurës paraprake. Policia mund të mbaj dhe të mbledhë informata nga personat të cilët gjenden në vendin ku është kryer vepra penale të cilët mund të sigurojnë informata relevante (periudha maksimale kohore: gjashtë orë)¹.

Garancitë kundër keqtrajtimit

5. Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës (në tekstin e mëtejme “KPT”), në raportin e 2-të të përgjithshëm të publikuar në vitin 1992 ka theksuar rëndësinë e tri të drejtave themelore të personave të arrestuar nga policia: e drejta për t’u njoftuar me të drejtat e tij, për të njoftuar personin e tretë sipas përzgjedhjes së tij/saj për arrestimin e tij (anëtarin e familjes, mikun, konsullatën e shtetit nga vjen nëse është shtetas i huaj), e drejta për të pasur një avokat, e drejta për t’u ekzaminuar nga mjeku sipas dëshirës së tij (përveç ekzaminimit mjekësor nga një mjek i thirrur nga autoritetet policore).²
6. Këto të drejta duhet të zbatohen jo vetëm në rastin e personave të ndaluar por edhe në rastet tjera kur qytetarët detyrohen të qëndrojnë në polici apo me policinë edhe për arsye tjera (për shembull, për qëllime identifikimi).
7. Sipas KPT, këto të drejta janë garanci themelore kundër keqtrajtimit fizik dhe duhet të zbatohen që nga momenti i parë i privimit nga liria, pa marrë parasysh se si përshkruhet në kuadër të sistemi ligjor.

¹ Nenet 162, 163, 164 të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës.

² Shih: <https://rm.coe.int/16806cea2f> (15.11.2017).

8. Po ashtu, këto të drejta themelore parashihen edhe me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, Kodin e Procedurës Penale dhe Ligjin për Policinë.³
9. Neni 13 i Kodit të Procedurës Penale përcakton se çdo person i privuar nga liria duhet të njoftohet menjëherë në gjuhën të cilin ai/ajo e kupton për të drejtën për ndihmë juridike sipas dëshirës së tij, për të drejtën për të njoftuar anëtarët e familjes apo ndonjë person tjetër për faktin se është arrestuar dhe se këto të drejta aplikohen gjatë gjithë kohës së privimit nga liria.⁴
10. Sa i përket njoftimit për arrestin, neni 168 i Kodit të Procedurës Penale më tej përcakton se personi i arrestuar ka të drejtë të njoftojë anëtarin e familjes apo personin tjetër sipas përzgjedhjes së tij për arrestin dhe vendin e ndalimit menjëherë pas arrestimit; njoftimi i familjarit apo personit tjetër lidhur me arrestimin mund të vonohet më së shumti deri në 24 orë kur prokurori i shtetit çmon se kjo kushtëzohet me nevoja të jashtëzakonshme për hetim të rastit. Kjo vonesë nuk aplikohet në rastin e personave të mitur.
11. Sipas Ligjit për Policinë⁵ e drejta për të njoftuar familjen apo personin tjetër për arrestimin gjithashtu vlen edhe për personat të cilët janë në “*ndalim të përkohshëm*” me qëllim të identifikimit ose për shkak të mbrojtjes së tyre dhe mbrojtjes së të tjerëve.
12. MKPT gjatë vizitës në stacionet policore në Klinë dhe Istog nuk ka hasur në persona të arrestuar. MKPT ka hasur në persona të arrestuar në stacionin policor në Deçan dhe në Pejë, të cilët i ka intervistuar dhe nuk ka pranuar ankesa lidhur me këto të drejta. Po ashtu, bazuar në dokumentacionin e shqyrtuar del se Policia e Kosovës ka respektuar këto të drejta. Gjatë vizitave, MKPT ka vërejtur se në secilën qeli ndodheshin informata të shkruara lidhur me të drejtat e personave të arrestuar. Gjatë vizitave, MKPT nuk ka hasur në të mitur të arrestuar.
13. Gjatë vizitave, MKPT është njoftuar nga zyrtarët policor se gjatë intervistimit të personave të arrestuar nuk praktikohet audio-video incizimi i intervistave. Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës (KPT) konsideron se:

“Regjistrimi elektronik (audio dhe/ose video) i intervistave policore përbën një garanci të rëndësishëm shtesë kundër keqtrajtit të të arrestuarve. KPT ka kënaqësinë të vërejë se vënia në përdorim e sistemeve të tilla po shqyrtohet nga një numër i vendeve. Një sistem i tillë mund të sigurojë një proces të intervistimit të kompletuar dhe autentik dhe në këtë mënyrë lehtëson shumë hetimin e çdo pohimi për keqtrajtim. Kjo është në interes të dy palëve, respektivisht të personave të cilët janë keqtrajtuar nga policia dhe në interes të zyrtarëve policor të cilët përballën me pohime të pabazuara se janë përfshirë në keqtrajtim fizik dhe presion psikologjik. Po ashtu, regjistrimi elektronik e zvogëlon mundësinë e të pandehurve që më vonë rrejshëm të mohojnë se ata kanë bërë pohime të caktuara”.⁶

³ Kushtetuta e Republikës së Kosovës, nenet 29 dhe 30. Kodi Penal i Republikës së Kosovës, neni 13. Ligji nr. 04/L-076 për Policinë e Kosovës,

⁴ Shih po ashtu nenet 29 dhe 30 të Kushtetutës.

⁵ Ligji për Policinë, neni 20.

⁶ Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës, ekstrakt nga raporti i 12 i përgjithshëm, paragrafi 36. Për më shumë shih: <https://rm.coe.int/16806cd1ed> (24.9.2018).

14. Në raportin për vizitën për Irlandë në vitin 2006, KPT thekson:

“Të gjeturat gjatë vizitës në vitin 2006, sugjerojnë se audio-video incizimet në dhomat e intervistimit në stacionet e Garda, mund të kenë qenë faktor domethënës që ka kontribuar në zvogëlimin e pohimeve për keqtrajtim fizik të personave të arrestuar”.

15. MKPT e Avokatit të Popullit, si edhe në raportin me rekomandime drejtuar Policisë së Kosovës më 25 janar 2018, inkurajon Policinë e Kosovës që të shqyrtojë mundësinë e zbatimit të një sistemi të fillë të audio dhe video incizimeve në pajtim me konstatimet e KPT-së dhe për këtë të njoftojë Avokatin e Popullit.

16. MKPT ka vërejtur se në stacionet policore në Deçan, Istog, Klinë dhe Pejë, kamerat e sigurisë janë operacionale në hapësirat e stacioneve dhe në qelitë ku mbahen të arrestuarit.

17. Përveç kësaj, MKPT ka vërejtur se në secilin stacion policor kishte dokumente konkrete në të cilat, autoritetet policore kishin evidentuar me përpikëri çdo ngjarje lidhur me personin e arrestuar.

Keqtrajtimi fizik

18. MKPT gjatë vizitës në stacionin policor në Pejë ka hasur në 5 persona të arrestuar, ku dy prej tyre ishin në procesin e intervistimit nga hetuesia dhe tre të tjerë janë intervistuar nga ekipi i MKPT. Gjatë intervistimit kishte pohime për keqtrajtim fizik nga zyrtarët policor në momentin e arrestimit. MKPT ka shqyrtuar dosjet e të arrestuarve ku u evidentua se të arrestuarit janë vizituar nga mjeku dhe në fletë kontrollin mjekësor është shënuar matja e shenjave vitale dhe vetëm te një rast është udhëzuar terapi kundër dhimbjeve.

19. Në këtë drejtim, Ligji nr. 04/L-076 për Policinë e Kosovës përcakton se: *“Zyrtari policor është i autorizuar ta përdorë forcën, vetëm atëherë kur është e domosdoshme dhe vetëm deri në atë nivel që kërkohet për t’i arritur objektivat legjitime të policisë”.*

20. MKPT e Avokatit të Popullit konsideron se të gjithë zyrtarëve të Policisë së Kosovës duhet t’u bëhet e qartë se të gjitha format e keqtrajtimit fizik të personave të arrestuar janë të papranueshme dhe se do t’u nënshtrohen sanksioneve ligjore të gjithë zyrtarët policor të cilët kryejnë veprime të tilla. Zyrtarëve policor duhet t’u bëhet me dije se nuk mund të përdorin forcë më shumë se që është e domosdoshme kur realizojnë një arrestim dhe se në momentin që i arrestuari futet nën kontroll, nuk mund të ketë asnjë justifikim për përdorim të forcës fizike.

Kushtet fizike të stacioneve policore të vizituara

21. Në Stacionin Policor në Istog, qelitë ku mbahen personat e arrestuar ofrojnë kushte të mira akomodimi, përfshirë dritën e mjaftueshme natyrale, pastërti, ventilim. Ndërsa, madhësitë e qelive janë në pajtim me standardet e përcaktuara nga KPT.

22. Stacioni policor në Klinë, në përgjithësi i plotëson standardet minimale për akomodim të personave të arrestuar, qelitë ku akomodohen të arrestuarit kanë dritë natyrale dhe

artificiale, madhësia e qelive është në pajtim me standardet e KPT⁷, secila qeli kishte dyshek dhe çarçaf të pastër.

23. **Stacioni Policor në Pejë**, MKPT ka vërejtur se qelitë ishin në gjendje shumë të keqe, nuk ka dritë natyrale, edhe drita artificiale ishte e dobët. MKPT ka vërejtur se ndërtesa mban lagështi dhe erë myku, higjiena nuk ishte në nivelin e duhur. Në qelitë ku mbahen personat e arrestuar ka mungesë të çarçafëve, jastëkëve, mjeteve higjienike. **Ky stacion ka nevojë për renovime në hapësirat ku mbahen të arrestuarit dhe në hapësirat ku punojnë zyrtarët policor.**
24. **Stacioni Policor në Deçan**. MKPT ka vërejtur se qelitë ku mbahen të arrestuarit janë në gjendje shumë të keqe dhe kanë nevojë për renovime të menjëhershme, nuk kanë dritë natyrale dhe as artificiale. Si pasojë e kësaj gjendje, MKPT ka intervistuar një person të arrestuar në errësirë të plotë. Ekipi monitorues, gjatë vizitës në qelitë ku mbahen të arrestuarit ka vërejtur edhe prezencë të insekteve. **Një gjendje e tillë në stacionin policor në Deçan mund të krahasohet me trajtimin degradues, poshtërues dhe çnjerëzor.**
25. MKPT konsideron se sado e shkurt që mund të jetë periudha e qëndrimit në ndalim policor, megjithatë kushtet në qeli duhet të plotësojnë disa kërkesa themelore. MKPT vëren se KPT në raportin e 2-të të Përgjithshëm, të publikuar më 13 prill 1992 në Strasburg, ka përcaktuar standardin lidhur me kushtet në qelitë ku mbahen të arrestuarit, i cili përcakton se: *“Të gjitha qelitë në stacione policore duhet të jenë të madhësisë së arsyeshme për numrin e personave të akomoduar, duhet të kenë ndriçim adekuat (shembull, dritë e mjaftueshme për të lexuar, me përjashtim të periudhave të fjetjes) dhe ventilim dhe të jenë të pajisura me karrige të fiksuar ose tavolinë). Për më shumë, personat të cilët qëndrojnë në ndalim gjatë natës duhet t’u sigurohen çarçafë dhe batanije të pastra”*.⁸
26. Në të gjitha stacionet e vizituara, MKPT ka vërejtur se të arrestuarit nuk furnizohen me mjete higjienike personale. MKPT konsideron se autoritetet relevante duhet të ndërmarrin hapa konkret për të pajisur qendrat e mbajtjes me mjete higjienike.

Sistemi i thirrjes

27. **Asnjëra nga stacione e vizituara nuk posedon sistem të thirrjes**. MKPT vëren se KPT në raportet për Kosovën për vizitën në vitin 2015 u ka rekomanduar autoriteteve kompetente në Kosovë që qelitë në stacionet policore të pajisen me sistem të thirrjes gjë që të arrestuarve do t’u mundësonte kontakt më të lehtë me zyrtarët policor në rast nevojë.⁹

Regjimi

28. Në raportin e 12-të të përgjithshëm të publikuar në vitin 2002, Komiteti Evropian për Parandalimin e Torturës thekson se personave të cilët mbahen në arrest në polici më

⁷ Shih: <https://rm.coe.int/16806cea2f> (16.8.2018).

⁸ Komiteti Evropian për Parandalimin të Torturës, Raporti i 2-të i Përgjithshëm, paragrafi 42. Për më shumë shih në: <https://rm.coe.int/1680696a3f>, (16.8.2018).

⁹ Raporti i KPT për vizitën në Kosovë në vitin 2015, përgjigja e autoriteteve. Shih në: <https://www.coe.int/en/web/cpt/kosovo> (16.8.2018).

shumë se 24 orë duhet që brenda mundësive tu ofrohet ajrosje ditore.¹⁰ MKPT u njoftua nga zyrtarët policor në stacionet e vizituara se të arrestuarve nuk u ofrohet fare ajrosja, rrjedhimisht as kur qëndrojnë aty edhe më shumë se 24 orë pasi që nuk posedojnë kushte fizike. MKPT konsideron se në pajtim me rekomandimin e KPT, autoritetet kompetente duhet, sa herë që kjo të jetë e mundur, t'u sigurojnë të ndaluarve ajrosje jashtë qelisë.

Kujdesi shëndetësorë

29. Shërbimet mjekësore janë e drejtë themelore e personave të cilët arrestohen nga policia. MKPT, u njoftua se në stacionin policor në Istog, çdo i arrestuar dërgohet së pari te mjeku dhe pastaj në qeli të mbajtjes. Shërbimet mjekësore ofrohen nga institucionet publike siç janë Qendrat më të afërta të Mjekësisë Familjare dhe Qendra Klinike Universitare, varësisht nga nevojat për trajtim. MKPT nuk ka pranuar ankesa nga personat e intervistuar lidhur me këtë të drejtë. Po ashtu, nga dokumentacioni i shqyrtuar është vërejtur se policia ka evidentuar në dosjet e tyre personale njoftimin për të drejtën për të pasur shërbime mjekësore.
30. MKPT ka vërejtur se të gjitha të dhënat lidhur me shërbimet e ofruara mjekësore ndaj të arrestuarve mbahen në dosjen e tij/saj personale.

Prandaj, bazuar në të gjeturat gjatë vizitës, MKPT i rekomandon Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Policisë së Kosovës:

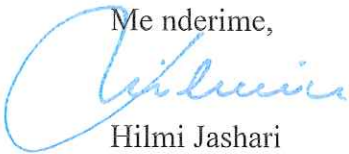
- Të bëhen renovimi i nevojshëm në qendrën e mbajtjes në Deçan sa më shpejtë që të jetë e mundur.
- Të bëhen renovimet e nevojshme në qendrën e mbajtjes në stacionin policor në Pejë, si dhe të furnizohet stacioni me materiale të nevojshme (shih paragrafin 23 të raportit).
- Në të gjitha qelitë e stacioneve policore ku ka dhoma të mbajtjes të instalohen sistemet e thirrjeve.

---

¹⁰ Raporti i 12-të i Përgjithshëm i KPT, paragrafi 47, në: <https://rm.coe.int/16806cd1ed> (16.8.2018).

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”) dhe nenin 28 të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, përfshirë edhe masat disiplinore, duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), mirësisht Ju lutemi të na informoni për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit